

Avoimen tieteen ja tutkimuksen kansallinen ohjausryhmä

30.1.2023 klo 13–15.30

Tieteiden talo, Kirkkokatu 6, Helsinki + etäyhteys

Jäsenet

Läsnä/este	Etunimi	Sukunimi	Nimeävä organisaatio	Oma organisaatio
paikalla	Ella	Bingham	Finn-ARMA	Aalto-yliopisto
paikalla	Jaana	Erkkilä-Hill	Unifi	Taideyliopisto
paikalla	Tuija	Gadd	Tutkijajäsen (Tulanet)	Ruokavirasto
paikalla	Minna	Harjuniemi	FUCIO & AAPA	Helsingin yliopisto
paikalla	Jari	Hämäläinen	Unifi	LUT-yliopisto
paikalla	Janne	Kanner	CSC	CSC
este	Henrik	Kunttu	Unifi	Jyväskylän yliopisto
paikalla	Helena	Laaksonen	Tietoarkisto	Tietoarkisto
paikalla	Leo	Lahti	Tutkijajäsen (Unifi)	Turun yliopisto
paikalla	Hanna	Lahtinen	Arene	Laurea
paikalla	Riitta	Lähdemäki	FUN	FUN
este sijainen	Riitta Jussi	Maijala Varkemaa	Suomen Akatemia Suomen Akatemia	Suomen Akatemia Suomen Akatemia
paikalla	Sanna	Marttinen	Tulanet	Tulanet
este	Liisa	Maunuksela	Tulanet	Ruokavirasto
paikalla	Maija	Ojanen-Saloranta	Tulanet	VTT
paikalla	Emilia	Palonen	TSV	Valtiotieteellinen yhdistys
paikalla	Taina	Pihlajaniemi	Unifi	Oulun yliopisto
paikalla	Seliina	Päällysaho	Tutkijajäsen (Arene)	SeAMK
este	Juhani	Soini	Arene	Turku AMK
paikalla	Arja	Tuuliniemi	Kansalliskirjasto	Kansalliskirjasto

Läsnä

Ilmari Jauhiainen (TSV), esittelijä

Hanna Lahdenperä (TSV), sihteeri

Asiantuntijaryhmien puheenjohtajat:

Miki Kallio (TY) – toimintakulttuurin avoimuus

Mari Katvala (OY) – julkaisemisen avoimuus

Anne Sunikka (Aalto-yliopisto) – aineistojen avoimuus

Anne Kärki (SAMK) – oppimisen avoimuus

MUISTIO

1. Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen

2. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta

Puheenjohtajaksi valittiin Taina Pihlajaniemi (Oulun yliopisto) ja varapuheenjohtajaksi Leo Lahti (Turun yliopisto).

3. Edellisen kokouksen muistio tiedoksi

- Liite: [12.12.2022 kokouksen muistio](#)

4. Ohjausryhmän käytännöt sekä tietosuojainformointi

Avoimen tieteen koordinaatiolla on yhteisesti sovitut käytännöt, jossa määritellään ohjausryhmän kokoonpano, tehtävät sekä kokouksetkäytännöt.

- [Liite 1: Suomalaisen tutkimusyhteisön avoimuuden edistämisen yhteiset käytännöt](#)
- [Liite 2: Tietosuojainformointi](#)

Ilmari Jauhiainen esitteli yhteiset käytännöt sekä edellisen kokouksen perusteella tehdyt muutokset. Keskusteltiin äänestystavasta ja todettiin, että kädennosto on nimenhuutoa kevyempi ja toimivampi menettelytapa sekä lähi- että etäkokouksissa.

Kuultiin myös, että Avoimen tieteen ja tutkimuksen ohjausryhmän jäsenten yhteystiedot on tallennettu Tieteellisten seurain valtuuskunnan (TSV), Tiedonjulkistamisen neuvottelukunnan (TJNK) ja Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) yhteiseen yhteystietorekisteriin. Yhteisrekisterissä säilytetään keskeisten sidosryhmien yhteystietoja, jotta heille voi lähettää olennaista tietoa TSV:n ja Avoimen tieteen kansallisen koordinaation toiminnasta.

Keskusteltiin lähi- ja etäkokousten jaksottamisesta ja ehdotettiin, että suurin osa kokouksista tapahtuisi etäyhteyden välityksellä. Lähikokouksia toivottiin järjestettävän harkitusti, mielellään jonkin avoimen tieteen tapahtuman yhteydessä tai niin, että asialistalla olevista aiheista on mahdollisuus järjestää pidempiä alustuksia.

Päätös: Äänestyskäytäntöjä muokataan niin, että äänestys tapahtuu kädennostolla, ml. Zoomin kädennostotoiminto. Kokoukset pidetään lähtökohtaisesti etäyhteyden avulla. Mahdolliset lähikokoukset järjestetään käsiteltävien asioiden perusteella, kuitenkin niin, että etäyhteys on mahdollinen.

5. Tutkimusmenetelmien ja -infrastruktuurien avoimen saatavuuden osalinjaus, 3. käsittely

Tutkimusmenetelmien ja -infrastruktuurien avoimen saatavuuden osalinjausluonnosta käsiteltiin ohjausryhmän kokouksessa 30.3.2022 ([muistio](#)), jonka jälkeen linjausluonnos oli avoimella kommentoinnilla 12.4.–24.5.2022. Kommenttien perusteella muokatun lopullisen version esitteli linjaustyöryhmän puheenjohtaja Leo Lahti.

- Liite: [Policy component 2: Open access to research methods and infrastructures](#)

Keskusteluun nousi menetelmien iteratiivinen kehittyminen kvalitatiivisessa tutkimuksessa, ja toivottiin, että tämä huomioitaisiin linjauksessa. Dokumentissa korostetaan tutkimuksen koko elinkaarta sekä kaikkien tieteenalojen huomioimista meritoitumisessa, mutta todettiin, että menetelmien jatkuvan kehittymisen voi tuoda esiin johdannossa.

Keskusteltiin avoimuuden ja maksuttomuuden suhteesta, ja työryhmää pyydettiin tarkentamaan tätä keskustelua. Linjaukseen toivottiin myös tiivistelmää.

Päätös: Ohjausryhmä kiittää työryhmää hyvin valmistellusta linjauksesta. Linjaus hyväksytään yllä esitetyin muokkauksin.

6. Rahoitustyöryhmän kokoonpano ja työsuunnitelma, 3. käsittely

Kokouksessa 29.8.2022 ehdotettiin työryhmää avoimuuden rahoittamisen pohtimiseksi. Työryhmän kokoonpanoa ja tehtävää käsiteltiin kokouksissa 12.10. sekä 12.12. Ilmari Jauhiainen esitteli tarkennetun ehdotuksen työryhmän tavoitteesta ja tehtävästä.

- Liite: [Esityksen diat](#)

Todettiin, että suunnitelma on kunnianhimoinen – aiheen käsitteleminen on haasteellista mutta tarpeellista, ja ajoitus on hyvä. Ohjausryhmä kehottaa työryhmää hyödyntämään AVOTT-koordinaation asiantuntijaryhmiä tiedonkeruussa. Toivottiin, että työryhmä huomioi myös ammattikorkeakouluja rahoittavat rakennerahastot, kuten ESR+ ja EAKR. Todettiin, että yhteys rakennerahastoihin tapahtunee Työ- ja elinkeinoministeriön kautta.

Päätös: Liikenne- ja viestintäministeriö lisätään ryhmään kutsuttaviin tahoihin, ja työryhmä käynnistetään ehdotuksen mukaisesti. AVOTT-koordinaation asiantuntijaryhmiä pyydetään tuomaan rahoitukseen liittyvät huomionsa työryhmän työn tueksi.

Ohjausryhmän työsuunnitelma, kevät 2023

Aika		Käsittelyvaihe	Päätös
Maaliskuu	Viitearkkitehtuurin esittely	Tiedoksi	
	Rahoitustyöryhmän kokoonpano	Tiedoksi	
Toukokuu	Vuoden 2024 seurannan indikaattorit	Vahvistaminen	